

KÖSZÖNTÉS

A Magyar Tudományos Akadémia Földtudományok Osztálya 2005. június 7-ei zárt osztályülése a következő három éves akadémiai időszakra titkos szavazással osztályelnökké választotta dr. Ádám Józsefet, az MTA rendes tagját, egyetemi tanárt.

A tudományok teljes széles körét az Akadémia 11 osztálya fedi le. Közöttük az 1965-ben alakult Földtudományok Osztálya a Földdel foglalkozó – gyakorlatilag valamennyi – tudományterületet magába foglalja. Ide tartozik az ásványtan – geokémia, a bányászat, a földrajz, a földtan, a geodézia, a geofizika, a hidrológia, a meteorológia és a paleontológia. Ennek ismeretében különösen megtisztelő elismerés, hogy Ádám akadémikus nyerte el a felsorolt tudományterületek akadémiáinak többségének bizalmát.

Megválasztásának különös jelentősége, hogy személyében – az Osztály 40 éves fennállása óta – első alkalommal lett geodéta az osztályelnök. Megválasztásához bizonyára hozzájárult az, hogy Ádám akadémikus az elmúlt hat évben, két akadémiai időszakon keresztül, osztályelnök helyettesként dolgozott.

Egyetemi tanulmányait a Budapesti Műszaki Egyetem Építőmérnöki Kara Földmérőmérnöki szakán végezte, és 1974-ben szerzett mérnöki oklevelet. Tanulmányai után 20 éven keresztül a FÖMI Kozmikus Geodéziai Observatóriumában dolgozott. Itt főként alaphálózati, műhold geodéziai és velük kapcsolatos nemzetközi munkákban szerzett széleskörű gyakorlati és tudományos kutatási tapasztalatot.

Közben csaknem két évet töltött a stuttgari és az ohioi egyetemen kutatómunkával. Hamarosan több nemzetközi munkacsoport tagja lett. Tevékenyen vett részt az európai közös geodéziai alapok kidolgozásában, és így nemzetközi elismerésre tett szert.

1992-ben meghívást kapott a Műegyetem Felsőgeodézia tanszékére, ahol rövidesen teljes állású egyetemi tanárként kapcsolódott be a mérnökképzésbe és a tanszék tudományos munkájába, majd – Hazay és Biró akadémikusok után – 1995-től ő lett a tanszék vezetője. Széleskörű szakmai tapasztalatait –

egyebek mellett – a Dinamikai szatellita geodézia; az Európai hálózatok; a Geodéziai alaphálózatok; a Felsőgeodézia és a Kozmikus geodézia elnevezésű tárgyak, valamint számos szakmérnöki tantárgy oktatásában és a hozzájuk kapcsolódó tudományos kutatásokban gyümölcsöztette. Tanszékvezetői feladatai jelentősen bővültek azáltal, hogy ma már az Építőmérnöki Kar tanszéki szervezetének átalakításával létrejött Általános- és Felsőgeodézia tanszék vezetését látja el. 2001 óta tudományos és továbbképzési dékán-helyettesként részt vesz a Kar vezetésében is.

Őt éve vezeti az MTA–BME Fizikai geodéziai és geodinamikai kutató csoportot.

A Nemzetközi Geodéziai és Geofizikai Unió (IUGG) magyar nemzeti bizottságának és ennek geodéziai szekciójának elnöke 1994-, ill. 1991-től.

Egyre magasabb szinten kapcsolódott be a Nemzetközi Geodéziai Szövetség (IAG) munkájába. Ennek köszönhető, hogy a Szövetség, az ő szervezésében, 2001-ben Budapesten tartotta a soron lévő tudományos közgyűlését. (Ezt megelőzően a Szövetség jogelődje, a Nemzetközi Földmérés, 1906-ban tartotta itt hasonló nagyrendezvényét, amelyen Eötvös Lóránd bemutatta torziós ingáját és ennek geodéziai alkalmazását.)

2003-ban pályázat alapján elnyerte az IAG Kommunikációs és Külső Kapcsolatok Csoportja vezetését, és ezzel együtt a csoportot Budapestre, az általa vezetett tanszék mellé telepítették. Ezzel az IAG több mint 80 éves fennállása óta – tudásunk szerint – először került be magyar geodéta a szervezet belső vezetőségébe.

Ádám akadémikus osztályelnökké választása személyének újabb magas szintű elismerése. Ebből az alkalomból köszöntjük őt a lap olvasói és az egész magyar földmérő közösség nevében. Bízunk benne, hogy újabb megbízatása révén hozzájárul a magyar geodézia, földmérés és térképészet (ezen belül a földügy) kiteljesedéséhez, és ennek alapján tovább növekszik elismertségünk mind az MTA, mind pedig az állami szervezetek részéről. Ehhez kívánunk további jó erőt, egészséget, alkotókedvet és munkájában sok sikert.

Szerkesztőbizottság

AZ MFTTT ÁPRILIS VÉGI KONFERENCIÁJÁRÓL*

A körülöttünk lévő világ gyors változása természetesen igaz a földügyre, a földügyi szakigazgatásra is. Bizonyára ezt vette figyelembe az FVM-mel szoros együttműködésben álló MFTTT (a továbbiakban Társaság), amikor 2005 áprilisában (április 28–29.), Budapesten, a svábhegyi Sunlight Hotelben megrendezte a „Változó szabályozások a földügyi szakigazgatásban” tárgyú konferenciát.

A mintegy hetvenfős tanácskozás résztvevőinek (és előadóinak) döntő része a földügy területéről verbuválódott (FVM, FÖMI, földhivatalok, NKP Kht.). A konferencia védnöke dr. Németh Imre földművelésügyi és vidékfejlesztési miniszter volt.

Az elhangzott 17 előadás mindegyike a földügyi szakigazgatás időszerű (és érdemi) kérdéseivel foglalkozott, az előadók pedig egytől-egyig a földügyi igazgatás vezetői, irányítói, a fejlesztésekben alapvető funkciót betöltő szakemberek voltak.

Meggyőzően bizonyítja ezt az előadások munkakör/munkahely szerinti alábbi statisztikája is:

- FVM: 7,
- FÖMI: 5,
- Földhivatalok: 3,

* (Fotók: Hodobay-Böröcz András)

– NKP Kht.: 2 előadás.

Figyelemre méltó (bizonyos tekintetben jelzés értékű) az is, hogy a megyei földhivatalok részéről elhangzott – és sikeres – előadások száma mindössze három volt, és azok is két, nevezetesen Zala és Békés megyéből érkeztek. Ez a megállapítás egyszerre jelent elismerést a két megye (és földhivatali vezetője) felé; ugyanakkor jelzi a többiek aktivitásában meglévő szerényebb szintet (remélhetőleg csak egyelőre).

Mindenesetre megállapítható, hogy az említett két megye azok közül való, amelyekben a rendezett földmérési és nyilvántartási viszonyoknak egészen napjainkig érvényes több tíz éves hagyományai vannak, és mindkét megyében az első számú vezető mélységében is ismeri a földmérés és ingatlan-nyilvántartás csínját-bínját.

Ez a – vélhetően objektív – megállapítás akár jelzés-értékű is lehet a földügyi szakigazgatás jövőt megalapozó humánpolitikáját megfogalmazó (és azt realizáló) vezetők számára is. Hiszen távolról sem mindegy, hogy a földügyi szakigazgatásra fordított tetemes források mikorra és milyen hatékonysággal hasznosulnak!

Ennyi „előzetes” után foglalkozunk magával a konferenciával. Mielőtt azonban erre sort kerítenénk, meg kell mondani, hogy a konferencia címének első szava „Változó...” túlságosan is érvényesült, hiszen az FVM-

A tanácskozás elnöksége, jobbrólbalra: dr. Berczi Norbert, FVM helyettes államtitkár, Bartos Ferenc, az MFTTT főtitkára

*Dr. Berczi
Norbert FVM
helyettes
államtitkár
előadását tartja*

*Apagyi Géza
megnyitja a
tanácskozást*

et irányító minisztert a miniszterelnök a konferenciát megelőző napon mentette fel, és akkor (a sajtó tájékoztatása szerint) bizonytalanná vált az FVM közigazgatási államtitkára és a helyettes államtitkárok helyzete is. Szerencsére az államtitkári és a szakterületet felügyelő helyettes államtitkári poszton nem történt változás. De a hír kihatott a tanácskozás programjára is. Hiszen *Benedek Fülöp*, az FVM közigazgatási államtitkára váratlan elfoglaltsága miatt nem tudta megtartani megnyitó előadását. Más oldalról a tanácskozás légkörét eleve feszültté tette az a körülmény, hogy az ingatlan-nyilvántartás hovatartozását megkérdőjelező szándékok (IM felügyelet) intenzitása bár mérséklődött, de a felvétel napirenden maradt. (És ehhez hozzáadódott még a földművelésügyi és vidékfejlesztési miniszter felmentése és új ágazati miniszter kinevezése is.)

A gondot még tetézte az is, hogy a fővárosban egyre gyakoribbá váló közlekedési dugók, illetve egy teljes útlezárással járó reggeli baleset miatt a résztvevők néhány (köztük *Apagyi Géza*, a Társaság elnöke) a meghirdetett időpontra nem tudott megérkezni. Így a tanácskozás némi késéssel kezdődött, a nyitó ülészet levezetését pedig ideiglenesen *Bartos Ferenc*, a Társaság főtitkára látta el.

Ugyanakkor a fenti gondok érdemben mégsem okoztak tartalmi zavart, hiszen *dr. Berczi Norbert*, a földügyi területet felügyelő helyettes államtitkár kellő időben megjelent, és jól összefogott, határozott hangvételű előadásában egyrészt megnyugtatta a résztvevőket (a hovatartozást illető IM/FVM vita tárgyában), másrészt (a közigazgatási államtitkártól kapott felhatalmazása alapján) előadásába beleszólt az agrár-tárca felső vezetésének a földügyi szakigazgatás irányában megfogalmazott pozitív üzenetét is.

A másfél/kétnapos tanácskozás első napján három ülészetra került sor. Az első ülészet levezető elnöki teendőit *Apagyi Géza*, a Társaság elnöke (a kezdésnél *Bartos Ferenc* főtitkár) látta el.

A második ülészetot *dr. Mihály Szabolcs*, a harmadik ülészetot pedig *dr. Máthay Csaba* – mindketten az Intézőbizottság tagjai – vezették. Ugyanezt a megbízatást a másnapi tanácskozásos (beleértve a záró ülészetot is) *Bartos Ferenc* főtitkár látta el.

A harmadik ülészet befejezése után külön számítástechnikai bemutatóra is sor került. Ennek során az érdeklődők megismerkedhettek a számítógépes eljárásoknak a földügyet különösen érintő egyes eljárásaival.

Az első nap délutánjának második felében – *dr. Berczi Norbert* helyettes államtitkár és *Horváth Gábor*, az FVM Földügyi és Térinformatikai Főosztály (FVM FTF) főosztályvezető-helyettese vezetésével – a tanácskozás színhelyén külön országos értekezletet tartottak a megyei földhivatalok, továbbá az FVM FTF, a FÖMI és NKP Kht. vezetői.

A konferencia első napja jó hangulatú baráti találkozóval (és vacsorával) zárult.

A második napon – az előadások befejezése után – hasznos és élénk konzultáció következett. Ennek során számos hozzászólás (kérdés és az azokra adott válasz) hangzott el, mind a megyei földhivatalok, mind pedig az FVM FTF és a FÖMI részéről.

A továbbiakban vázlatosan (erős tömörítéssel) áttekintjük az elhangzott előadásokat, majd összegezzük a tanácskozás eredményeit.

Dr. Berczi Norbert „Az FVM stratégiája a földhivatalok digitális nyilvántartásának kialakítására” c. előadása keretében üdvözölte a résztvevőket, majd sza-

Közönség

badon megtartott előadásában először is ismertette a résztvevőket különösen érdeklő kérdésekkel kapcsolatos FVM álláspontot. Eszerint az FVM változatlanul kiáll az agrártárca felügyelete mellett működő egységes ingatlan-nyilvántartás mellett! Ismertette azokat a Minisztérium által tett lépéseket, amelyek a szakterület egyben tartását célozzák. Előadásában különösen a következőket emelte ki.

- A földhivatalok felszámolták a lemaradások legnagyobb részét, amiért elismerés jár!

- A lakosság és felhasználók az egységes ingatlan-nyilvántartás mellett vannak.

- Az FVM eddig is sokat tett, hogy reális kép alakuljon ki az ingatlan-nyilvántartásról (sajtó, „nyílt nap” szervezése stb.).

- Az FVM számít a társadalmi szervezetek (szaksajtó) támogatására.

- Az IM-nek – az FVM-mel egyeztetve – az ún. „lakásmaffia” elleni intézkedések tárgyában előterjesztést kellett készítenie a Kormány részére. A döntéshozókkal az IM nem tudta elfogadtatni a hovatartozási törekvéseit.

- A fő feladat: teljes körű digitális nyilvántartás 2007-re.

- Gondot jelentenek a szerényebb pénzügyi források. Az önkormányzatok ma ugyancsak pénz szűkében vannak, de adatfelhasználóként beléphet a Kincstári Vagyoni Igazgatóság is!

Az előadó érintette még a parlafű elleni védekezést (megosztott feladat a növényvédelmi intézményhálózat és a földhivatalok között).

A bevezetőben említett okok miatt kissé késve érkezett Apagyi Géza elnök is, aki a megnyitó előadást

követően üdvözölte a résztvevőket. Megköszönte dr. Németh Imre miniszternek, hogy vállalta a konferencia fővédnöki tisztét, továbbá megragadta a lehetőséget arra, hogy a Társaság nevében köszönetet mondjon a szakterületünk irányában tanúsított megértéséért, se-

Dr. Mihály Szabolcs (FÖMI főigazgató) az adatszolgáltatás stratégiai kérdéseiről tartott előadást

gítőkézségéért, valamint következetes kiállásáért a komplex földügyi szakigazgatás egységének megőrzése érdekében. Jó egészséget, munkasikereket kívánt a leköszönő Miniszternek. Szavait egyetértő taps kísérte.

Utalt a Geodézia és Kartográfia szakfolyóiratban a címdalonn megjelenő aláírás-sorozatra (akadémikusok, egyetemi tanárok a szakterület domináns intézményei vezetőinek támogatása), amely az ingatlan-nyilvántartás egységének megőrzését szorgalmazza.

Hodobay-Böröcz András, az FVM FTF osztályvezetője előadásának címe: „A földügyi adatszolgáltatás korszerűsítése”.

Az előadó is visszatért a már említett „nyílt nap”-ra (az egészséges ingatlan-nyilvántartás bemutatása), amelyen országgyűlési képviselő is részt vett! Elemezte az adatszolgáltatás korszerűsítésének jelentőségét, annak pénzügyi hatását, és utalt a még rendezendő jogi szabályozásra, a földmérési törvény és más jogszabályok módosítására.

Utalt arra is, hogy a települési önkormányzatok ma kevés pénzzel rendelkeznek, ugyanakkor el kell látni azokat térképekkel; a polgármesteri hivatalok azonban csak használói és nem tulajdonosai lesznek a térképeknek, adatoknak.

A topográfiai térképekkel kapcsolatban érintette az 1:10 000 méretarányú térképek jövőbeli szerepét. Bejelentette, hogy a FÖMI pályázat útján mintegy 270 millió forint támogatáshoz jut (három év alatt/Gazdasági Minisztérium).

Részvevők

Végül megemlítette az FTF feladatát a szakmai szabályzatok korszerűsítése területén.

Az elhangzott előadáshoz kapcsolódóan Apagyi Géza (levezető elnök) néhány kiegészítő megjegyzést tett az adatszolgáltatás bevételeinek földhivatali és NKP Kht. közötti megosztási rendjére vonatkozóan. Hangsúlyozta, hogy az NKP keretében készült térképek tulajdonjoga változatlanul a Magyar Állomtól illeti, de az adatgazda az NKP Kht. Ezt az új körülményt a továbbiakban nem lehet figyelmen kívül hagyni! Az e termékekből történő adatszolgáltatás nem tartozik az igazgatási szolgáltatások közé, így más díjtételek alkalmazására nyílik lehetőség, mely az NKP-hitel visszafizetésének és a földhivatali ráfordításoknak közös forrása.

Simon Sándor, az NKP Kht. igazgatója a következő címmel tartotta meg előadását: „Digitális térképek előállítás a Nemzeti Kataszteri Programban”. A tar-

almas és sok konkrétumot tartalmazó előadást csak nagy vonalakban ismertetjük, mivel az előadóval történt előzetes egyeztetés szerint annak teljes anyagát a folyóirat következő számában közreadjuk.

Simon Sándor, az NKP Kht. igazgatója

Az előadás főbb fejezetei a következők voltak.

- A külterületi vektoros térképek (KÜVET) előrehaladása (befejezés 2005. dec. 31.).
- A KÜVET munkák pénzügyi ütemezésének bemutatása.
- A belterületi (és különleges külterületi) vektoros térképek (BEVET) ütemezése (tervezett befejezés: 2007. dec. 31.).
- A főváros (Budapest) esetében: három kerület befejezés előtt, és 2005-ben indul a XII. kerület.
- A 9,8 milliárd forintos hitelkeret felhasználási programjának grafikonon történő bemutatása.
- A programban résztvevők (volumen szerinti) sorrendjének (Geodézia Rt., földhivatalok, Alba Geo-Trade stb.) ismertetése.
- A földhivatalok fogadókészsége és a forgalomba adás kérdései.

A továbbiakban

- kiemelte a NYME Geoinformatikai Főiskolai Kar (Székesfehérvár) sikeres szerepét a szakmai képzésben és továbbképzésben;
- külön tárgyalta az értékesítés és megtérülés, továbbá a „hitel visszafizetés” kérdését.

Tóth Sándor, az FVM FTF vezető főtanácsosa „Digitális térképek forgalomba-adásának, illetve helyezésének felgyorsítása” c. előadásában a következő kérdésekkel foglalkozott.

A DATView jellemzői, a DATView és a TAKAROS, a DATView3, amelyet a FÖMI is tesztelt. Így létrejön az összhang a programok területén is.

Külön forrás áll rendelkezésre a számítógépek és szoftverek vásárlására; 3–3 munkahely/körzeti földhivatalok!

Foglalkozott az adatbázisok átvételének és forgalomba adásának ütemezésével, a betöltött állomány aktualizálásával.

Értelmezte a különbséget a „forgalomba adás” és „a közszemle” között.

Felhívta a figyelmet arra, hogy KÜVET térképek forgalomba adása csak helyszínelés után lehetséges, ez önmagában is nagy feladat. A forgalomba helyezés

Tóth Sándor, az FVM FTF vezető főtanácsosa

megoldására célszerű megismerni a Pest megyei Földhivatal gyakorlatát. A nyilvántartott és a térképi területek eltérésének kezelésére megoldásként javasolta a területjegyzék „függelékének” használatát.

A KÜVET térképek helyszínelésében, pontosításában most segítséget jelent az osztatlan közös tulajdonok megszüntetéséhez kapcsolódó földmérési feladatok megfelelő minőségben történő végrehajtása (numerikus keretmérés, a megosztás után a kitzés és birtokba adás).

Kiss Sándor, a Békés megyei Földhivatal vezetője előadásának címe: „*DAT adatbázisok változásvezetésének tapasztalatai*”.

Felhívta a figyelmet a következőkre.

– A három DAT-állományú (és forgalomba adott) település közül kettő Békés megyében van!

– Az ottani munkát segítette, hogy a települések kb. 30 %-ában korábban már úgynevezett „numerikus” felmérések folytak.

– Oroszháza korai előrehaladását az tette lehetővé, hogy a város önkormányzata saját költségén – földhivatali kontroll mellett – a DAT céljaira is alkalmas minőségű digitális térképet állíttatott elő.

– Az elkészült (digitális állományú) területeken a változásvezetés sok gondot okozott, mert hiányoztak a számítógépes programok és eszközök.

– Oroszházán a DAT kezelése (DATView2) már két éve működik.

Kiss Sándor, a Békés megyei Földhivatal vezetője

– Kondoros esetén a BGTV numerikus felmérést végzett. Ezt dolgozták fel, és jött létre a DAT adatbázis.

– Tárgyalta még a DATView2 és a TAKAROS viszonyát.

Árvolt Gyula, a Zala megyei Földhivatal vezetője a „*Vektoros digitális térképek forgalomba helyezésének és változásvezetésének tapasztalatai*” c. előadásában vázolta meglátásait, gondjait a digitális térképek akkori (négy évvel ezelőtti) gyengeségeivel kapcsolatban, majd ismertette a DAT-állományokkal kapcsolatos újabb tapasztalataikat és az általuk kialakított gyakorlatot.

Árvolt Gyula, a Zala megyei Földhivatal vezetője

korlatot. Nagy gond volt, hogy a kezdeti anyagokhoz tartozó területeken sok változás történt, és ezeket közel egyidejűleg kellett átvezetni. (Probléma volt tehát az adatok „aktualizálása”.)

Vázolta a Zala megyében kialakított gyakorlatot:

– numerikus felmérés (ITR);

– 3 napon belül az ingatlan-nyilvántartás nyilatkozik, hogy elfogadja-e, vagy sem,

– ha igen, akkor azt kellett használni (szolgáltatni),

– az anyagot az ingatlan-nyilvántartás „változás-ként” kezelte, s az alaptérképeknél is eszerint jártak el.

Soltész Pál, az NKP Kht. gazdasági igazgató-he-

Soltész Pál,
az NKP Kht.
gazdasági igazgató-helyettese

lyettese előadásának címe: „Adatszolgáltatási megá-lapodás a földhivatalok és az NKP Kht. között”.

A bevezetőben a Kht. létrejöttével, annak eredeti céljával foglalkozott, továbbá a hitelek felvételével. Bemutatott több változatot a felvett hitelek és visszafizetések forrásaival és a visszafizetés ütemezésével kapcsolatban. (Részletesebb adatok a *Simon Sándor* NKP Kht. igazgató előadásával kapcsolatban említett külön folyóirat-cikkben lesznek olvashatók!)

Dr. Mihály Szabolcs, a FÖMI főigazgatója „Az adatforgalmazás stratégiai kérdései” c. nagy ívű elő-

Huszár István hivatalvezető-helyettes, Fejér megyei Földhivatal

adásában egyrészt aktuális áttekintő képet adott a földügyi adatforgalmazás szerepéről, feladatairól és ezek feltételeiről, másrészt kellő részletességgel tárgyalta a témakör sarkalatos elemeit.

Felsorolta az adatforgalmazás szereplőit (állampolgárok, intézmények stb.), az európai (és hazai) térinformatikai programokat, a térinformatikai alapadat-köröket.

A térinformatikai alapadat-körök közül a legfontosabbakat külön is kiemelte (környezetvédelmi, mezőgazdasági, közlekedési stb.) A földügyi adatforgalmazási stratégiájának megfogalmazásával kapcsolatban kiemelte a földmérési törvény, az ingatlan-nyilvántartási törvény (és számos egyéb jogszabály) szerepét, jelentőségét.

Külön is tárgyalta az Európai Unió ún. PSI direktíváját és INSPIRE nevű térinformatikai direktíva tervezetét, az elektronikus kormányzat feltételeit, a térinformatikai szabványokat (ISO, CEN, DAT, DITAB).

Winkler Péter, a FÖMI tudományos főigazgató-helyettese

Az elektronikus adatforgalmazás tekintetében értelmezte: a „szolgáltató állam” szerepét, a szükséges forrásokat (állami támogatás, nemzetközi és EU-források, K+F stb.).

Érintette a szolgáltatások elemeit, a META-adatokat és a szolgáltatás szintjeit.

Befejezésül utalt a fő stratégiai célkitűzésekre:

- az állam kötelezettségei teljesítésének segítése,
- a „szolgáltató állam” megvalósításának támogatása,
- az intézmények közötti korszerű együttműködés kialakítása,
- az adatforgalmazási koncepció megvalósítása,
- internetes szolgáltatás, e-kereskedelem és e-kifizetések stb.

Winkler Péter, a FÖMI tudományos főigazgató-helyettese előadásának címe a következő volt: „Térinformatikai adatbázisaink és digitális adataink”.

Ennek keretében áttekintést adott azon tevékenységekről, szolgáltatásokról, amelyeket a földügynök működtetnie kell és amelyek működtetése a szakágazat számára is előnyös; nevezetesen:

- közigazgatási határok,
- Földrajzinév-tár,
- alappont-hálózatok adatbázisai (vízszintes, magassági és 3D),

- TAKAROS, TAKARNET,
- aktív GPS hálózat,
- MADOP,
- digitális ortofotók stb.

Felhívta a figyelmet arra, hogy az 1:10 000 méretarányú topográfiai térképek felújítási üteme rendkívül lassú, és egyáltalán nem követi a gyakorlati felhasználás követelményeit. Ezen várhatóan segíteni fog az év elején elnyert GVOP pályázat, amely meggyorsíthatja a meglévő térképek vektoros átalakítását, és ezen keresztül hatékonyabbá válhat a felújítások ütemezése is.

Purger Zoltán, a Zala megyei Földhivatal osztályvezetője „A BEVET útmutató” c. előadásában ismertette az útmutató kialakításának körülményeit. Meg

Purger Zoltán,
a Zala Megyei
Földhivatal
osztály-vezetője

kellett fogalmazni, hogy az eltérő alapokból (méretarány, vetület stb.) miképpen kell az egységes adatállományt kialakítani. Továbbá bemutatta az útmutató tartalmát.

A pénteki (ápr. 29.) ülészak első előadója **Kovács Gáborné**, az FVM FTF vezető főtanácsosa volt, aki „A földmérési szakfelügyelet feladatai a jogszerű térképhasználásban” címmel tartott előadást. Ebben a földmérési szakfelügyelet általános feladatai mellett kiemelte az állami alapadatok felhasználásával kapcsolatos legfontosabb ellenőrzési teendőket, vagyis azt, hogy

- a szakfelügyeleti ellenőrzés kiterjed a földmérési és térképészeti tevékenységet folytató, valamint az állami alapadatokat felhasználó jogi személyekre, a jogi személyiséggel nem rendelkező gazdálkodó szervezetekre és a természetes személyekre,

- az adatszolgáltatási díj az adat egyszeri és egy eljárásban való felhasználásának jogát foglalja magában,

- másolásához az azon feltüntetett tulajdonos hozzájárulása szükséges.

Az előadáshoz hozzászólt **dr. Vass Tamás**, a FÖMI

Dr. Forgács Zoltán, a FÖMI osztályvezetője

osztályvezetője, és felvetette, hogy a térinformatika területén a felhasználókkal éves díjat kellene fizettetni.

Dr. Forgács Zoltán, a FÖMI osztályvezetője „Szerzői jogi kérdések a digitális térképek vonatkozásában” címmel tartott figyelemre méltó előadást, amelyben elemezte az érvényes jogszabályok előírásai földmérési értelmezésének lehetőségét. (Az előadás szerkesztett változatát a Geodézia és Kartográfia már közölte; 2005/5, 23–25. oldal), így azzal itt bővebben nem foglalkozunk.

Dr. Latkóczy Olga, az FVM FTF osztályvezetője előadásában az ingatlan-nyilvántartás jogi szabályo-

Kovács Gáborné és dr. Latkóczy Olga, előadók az FVM FTF részéről

zásában bekövetkezett, illetve tervezett, továbbá előkészítés alatt lévő változásokkal foglalkozott.

A számos tárgyalási téma közül néhányat mi is megemlítnék.

- Kérelem alapján soronkívüliségi díj: kb. 8000,- Ft.
- Közigazgatási eljárási szabályok (jogorvoslati eljárás esetén „döntés” születik).
- Jogorvoslati határozatok ellen (egy-két kivételtől eltekintve) helye van a fellebbezésnek.
- Független tartott beadványok esetén nyolc napon belül értesítést kell küldeni.

Bence István,
az FVM FTF vezető
főtanácsosa

• A „lakásmaffia” visszaszorítása érdekében újabb intézkedések lesznek stb.

Bence István, az FVM FTF vezető főtanácsosa az „Oszatlan részarány-tulajdon rendezésével kapcsolatos időszzerű feladatok”-at tekintette át. Elmondta, hogy ez kb. 500 000 állampolgárt érint. A munka most indul. Az érintett ösztérület mintegy 1,2 millió hektár; a költségvonzat pedig kb. 6 milliárd forint.

A kimérések/rendezések sorrendje és néhány elve a következő.

– Először azok kerülnek sorra, akik maguk művelik a földet.

Dr. Vass Tamás,
a FÖMI
osztályvezetője

- A szubjektív elemeket ki kel zárni.
- Sor kerülhet sorsolásos megoldásra is.
- A kitűzött területet csupán be kell mutatni, és nem kell „birtokba adni”!
- A munkában földmérési vállalkozók nem vehetnek részt.
- Az eljárás során (árverés helyett) „egyezség” kell!
- Szó lehet haszonélvezeti jog bemutatásról is.

Dr. Vass Tamás, a FÖMI osztályvezetője „Adatszolgáltatás egységes nyilvántartása és számlázása a földügyi és térinformatikai szakigazgatásban” címmel tartotta meg számos újszerű és a korszerű adatszolgáltatási elgondolást tartalmazó előadását.

Az előadás eredeti gondolatokat/javaslatokat tartalmazott. Megközelítésében tartalmilag egységes egységként kezeli a teljes adatszolgáltatást. A műszaki területen már működő rendszert kiterjeszti a számlázásra, az integrált ügyintézésre is. Az elgondolás áttekintését segítette a bemutatott grafikon is. (Az elgon-

Mezei Attila (FVM FTF főtanácsos) és Csornai Gábor (FÖMI központvezető)

dolás jelentőségére tekintettel a folyóirat szerkesztősége már felajánlotta a mielőbbi /akár júliusi/ közlést a Geodézia és Kartográfiaiban. Ezért további részletekkel itt már nem foglalkozunk.)

Mezei Attila főtanácsos (FVM FTF) és **Csornai Gábor** központvezető (FÖMI) „A földügyi szakterület szerepe a parlagrafű elleni védekezésben” c. közös előadásban a hallgatóság megismerkedhetett a készülő törvénytervezet főbb elemeivel (pl. jún. 30. előtt kell

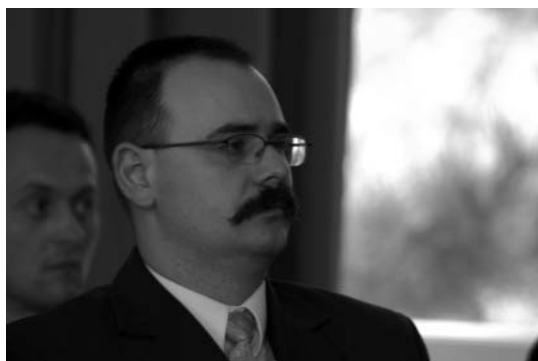
Részlet a közönségről

védekezni). A távérzékelés bekapcsolódásának pedig az lehet a hozadéka, hogy a védekezés megszervezésének idején már ismerni kell azokat a foltokat, amelyek ott van a parlagrafű.

A védekezés technikai részeivel kapcsolatban elhangzott fontosabb jellemzők a következők.

- Az erősen fertőzött terület mintegy 700 000 ha.
- A távérzékeléses felderítés mintegy 80–90 %-os megbízhatóságú lesz.
- A fertőzés veszélye különösen nagy a nem művelt területek esetében.
- A fertőzött területek kimutatása könnyebb tarlók esetében és nehezebb (pl.) napraforgó tábláknál.

Megjegyzés: A mostani riport készítője természetesen tartja, hogy az FVM (a növény- és talajvédelem)

Vincze Árpád (Miskolc)

támaszkodni kíván a földügy információira és a FÖMI-nél rendelkezésre álló módszerekre, technikákra. A földügy oldaláról a kérdés abban fogalmazható meg, hogy egyrészt „ki fizeti a révést” (azaz a pénzügyi forrásokat a növényvédelmi keretből kell biztosí-

Bartos Ferenc a tanácskozás összefoglalójának vezető elnöke

tani). Másrészt, a földhivataloknak van-e akkora kapacitása, hogy – eredeti alapfeladataik elhanyagolása nélkül – közre tudjanak működni?

A vezető elnök (Bartos Ferenc főtitkár) a tanácskozás befejezésekor intenzív és hatékony konzultációra is teret biztosított. Ennek során több javaslat is elhangzott, és egészséges vita is kialakult. Ebből ízelítésként néhányat külön is megemlítünk.

Bartos István, a Nógrád megyei Földhivatal vezetője javaslatokat fogalmazott meg az egyablakos ügyfélszolgálatról, az egységes nyilvántartással és a számlázással kapcsolatban.

Dr. Máthay Csaba, a Fejér megyei Földhivatal vezetője javasolta, hogy a parlagfű témában érintett két

Közönség

FVM főosztály egyeztesse az együttműködés részleteit. Hiszen (a forrásokra tekintettel) élesedni fog a helyzet.

Hodobay-Böröcz András minisztériumi osztályvezető az FVM FTF nevében válaszolt a tanácskozás során elhangzott egyes véleményekkel, javaslatokkal kapcsolatban:

– Bartos István felé: „nem szükséges egységes nyitvatartás”;

– dr. Forgács Zoltánnak: „szerzői jogok” témában: a Kht. csupán adatgazda; továbbá a „változásvezetés nem tartozik a szerzői jogok körébe”;

– dr. Latkóczy Olga felé: „A földmérési törvényből kikerül a felügyeleti jog”; továbbá érintette a művelési ág változásvezetése és a változásvezetési vázlat kérdéskört;

– dr. Vass Tamás javaslataival kapcsolatban ugyancsak pontosítást fogalmazott meg;

– dr. Máthay Csaba felé közölte, hogy már tárgyal a két főosztály;

– hasonlóképpen pontosította Winkler Péter előadásának egyes részeit.

- x -

Összefoglalva megállapíthatjuk, hogy a Társaság által szervezett kétnapos tanácskozás több szempontból is eredményes volt.

– Mód nyílt a tapasztalatok közvetlen cseréjére.

– Az érdeklődő résztvevők közvetlen információkhoz jutottak a digitális térképek forgalomba adásának Békés és Zala megyei tapasztalatairól.

– A FÖMI és az NKP Kht. jól előkészített (és kellően demonstrált) előadásai révén közel naprakész tájékozottsággal térhettek haza a résztvevők.

– Újszerűnek és reményteljesnek mondhatók a FÖMI főigazgatójának (dr. Mihály Szabolcs) és két osztályvezetőjének (dr. Vass Tamás és dr. Forgács Zoltán) előadásai, akik egyrészt az új számítógépes technológia általános alkalmazásának módozatait ismertették, másrészt pedig kutatják, keresik a földügyi nagy értékű állományok (információk) hasznosításának korszerűbb lehetőségeit.

– Az NKP által szervezett programok (KÜVET és BEVET) ütemezése, továbbá a hitel (és kamatok) viszfizetése vonatkozásában ugyancsak friss információkhoz jutottak a jelenlévők; a szélesebb szakmai közönség pedig a folyóiratban hamarosan közlésre kerülő cikk révén (Simon Sándor igazgató) ismerkedhet meg az újdonságokkal és a részletekkel.

Végezetül, a tanácskozás jó szolgálatot tett abban is, hogy a konferenciát megelőző napon (az FVM miniszteri poszt tekintetében) bejelentett felmentés nyomán kialakult feszültség jó részét sikerült feloldani, hasonlóképpen az IM törekvések zavaró/megosztó hatását is. Mindebben jelentős részt vállalt dr. Berczi Norbert helyettes államtitkár, határozott és meggyőző érvelésével.

Joó I.

gpsnet.hu
GNSS Szolgáltató Központ

Valós idejű helymeghatározás

- DGPS korrekciók (országosan)
- RTK korrekciók (korlátozottan)
- EGNOS korrekciók (5 virtuális állomásról)

Utólagos feldolgozáshoz

- 24 órás RINEX fájlok
- 6 órás RINEX fájlok

FÖMI KOZMIKUS GEODÉZIAI OBSZERVATÓRIUM
Tel.: 27/374-980
Fax: 27/374-982

NYÍLT NAP A PEST MEGYEI FÖLDHIVATALNÁL

2005. április 13.

A Földművelésügyi és Vidékfejlesztési Minisztérium meghívta a földügyhöz kapcsolódó parlamenti bizottságok vezetőit, tagjait, országgyűlési képviselőket, a sajtó képviselőit, a Parlamenthez közeli székházunkba a földhivatali tevékenységet – nyílt nap keretében – bemutató programra.

A program két részből tevődött össze. Az első részben a Pest megyei Földhivatal vezetője bemutatta a földhivatalok múltját és jelenét.

A második részben a Lenti Körzeti Földhivatal adatállományában egy adatváltozás átvezetése történt meg, mind a térképet illetően, mind a tulajdoni lap tartalmát érintően, a DataView rendszerrel, a körzeti földhivatal munkatársainak közreműködésével.

A rendezvényen részt vett *Devánszkiné dr. Molnár Katalin* országgyűlési képviselő; a Földművelésügyi és Vidékfejlesztési Minisztérium részéről: *Benedek Fülöp* közigazgatási államtitkár, *dr. Berczi Norbert* helyettes államtitkár, *Dékány András* sajtófőnök, *Horváth Gábor*, a Földügyi és Térinformatikai Főosztály helyettes vezetője, *Tóth Sándor*, a Földügyi és Térinformatikai Főosztály vezető főtanácsosa.

Devánszkiné dr. Molnár Katalin elismeréssel szólt a földhivatalok munkájáról, különös tekintettel a hátralek feldolgozása területén elért eredményekről. Kiemelte, hogy nagyon fontosnak tartja a 71/2004. (VII. 22.) OGY határozatban elhatározott feladatok, célok végrehajtásának folyamatos megvalósulását és figyelemmel kísérését, annak érdekében, hogy az ingatlanokkal kapcsolatos visszaélések megakadályozására irányuló küzdelem eredményes legyen.

A résztvevők nagy érdeklődéssel figyelték a bemutatót, amelyet igyekeztünk, a szöveges ismertetőn túl, különböző – a hivatal belső életéről, a munkafolyamatokról, az ügyfélfogadás rendjéről szóló – álló és mozgó képek vetítésével még színesebbé, láthatóbbá tenni.

A nyílt nap keretében hangsúlyt kapott a földhivatal – különösen a számítástechnikai, informatikai fejlesztések területén elért – komoly eredményeinek bemutatása, melyeket azzal tudott megvalósítani, hogy az iktatást, az ügyintézés, a változások vezetését (tulajdoni lapon, térképen), az adatszolgáltatást, a postázást számítógépes rendszer segítségével végzi.

Az egységes ingatlan-nyilvántartás előnyeként kiemelésre került, hogy az ingatlan-nyilvántartás, földmérés, földminősítés szakterületei között a hivatalon belül folyamatos adatszere valósul meg, a feladatok gyors, hatékony végrehajtása érdekében. A TAKARNET segítségével az ország bármelyik körzeti

földhivatalából tulajdoni laphoz juthatnak ügyfeleink, külső felhasználók is csatlakozhatnak e célból a rendszerünkhöz. Ügyfeleink kiszolgálása a digitális adatfeldolgozás alkalmazásával gyorsabban valósul meg, egy helyen, egy időben juthatnak tulajdoni lap és térkép másolathoz, illetve információhoz ingatlanokkal kapcsolatban.

A korszerű számítógépes rendszer alkalmazása a biztosítéka a jogszabályokban előírt ügyintézési határidők megtartásának.

A földhivatali tevékenységről elmondható, hogy azt a törvényesség, a szakszerűség és a gyorsaság követelményének történő megfelelés jellemzi. Ezt támasztják alá a bemutatott statisztikai adatok, ezen belül a fellebbezések, a bírósági jogorvoslati kérelmek alacsony száma is.

A jövőre nézve fontos, hogy az adatbázishoz a felhasználók mind nagyobb köre hozzáférhessen, ehhez kapcsolódóan szükség van további belső informatikai fejlesztésre és nem utolsó sorban jelentős javulásra a beadványok szakszerűsége terén.

Dr. Berczi Norbert helyettes államtitkár jelezte, hogy több hasonló jellegű rendezvényt, bemutatót terveznek, annak érdekében, hogy mind szélesebb körben megismertessük a földhivatalok teljes körű tevékenységét és az elért eredményeket.

Hidvéginé dr. Erdélyi Erika
a Pest megyei Földhivatal vezetője

TÖRTÉNELMI TÉRKÉPEK SZEREPE AZ ÚJ ÉRETTSÉGI TÜKRÉBEN

Az ideai érettségi rendhagyónak számított több szempontból is. Egyrészt ritkán keletkezik akkora botrány egy szakpolitikai kérdésből, mint idén történt, másrészt idén már az érettségi jelenti a belépőt az egyetemre is. Ezáltal az érettségin nyújtott teljesítmény a korábbi évek gyakorlatával ellentétben felértékelődött, míg korábban egy gyenge érettségi teljesítmény nem befolyásolta a felvételiző diákokat a továbbtanulás szempontjából, mert volt rá lehetőség, hogy megduplázza a felvételin a szerzett pontokat.

Újabb újdonsága a mostani érettséginek, hogy szemben a korábbi évek, évtizedek gyakorlatával, most történelemből a diákoknak írásban kellett bizonyosságot adniuk tudásukról. Ennél a pontnál kaptak új szerepet a történelmi térképek.

A korábbi szóbeli érettségien is lehetett ugyan használni a felkészülés ideje alatt a középiskolás történelmi atlaszt, ahonnan számos hasznos információra te-

hetett szert a diák (események, csaták időpontja stb.), mely segítette őt a felkészülésben, illetve részben pótolhatta a tudásbeli hiányosságokat. Viszont ezt leszámítva a térképeknek nem volt nagyobb jelentősége a szóbeli vizsga során.

Ellenben a mostani érettségi rendszer történelmi feladatsorait elemezve a térképek egészen más megvilágításba kerültek. Általánosságban elmondható, hogy a lexikális tudás helyett a kreatívabb, de csekélyebb tárgyi tudásszintet igénylő feladatok domináltak a nem esszé feladatoknál. A feladatsor két részből állt. Az elsőben teszt jellegű kérdések, képfelismerések, szövegelemzések, kiegészítendő táblázatok és ezekhez hasonló példák voltak találhatóak.

A második részbe viszont kifejtő, esszé típusú kérdések kerültek. Am itt is több lehetséges téma közül választhatott a diák. Választhatott, hogy melyiket szándékozta kidolgozni. A lehetséges esszék listájából összesen hármatot kellett választani.

Az emelt szintű történelmi feladatsor része (Európa kereskedelmi útvonalai)

Látható, hogy a korábbi évek szóbeli vizsgájához képest gyökeresen megváltozott a történelem érettségi rendszere. A változás érintette a történelmi térképek szerepét és jelentőségét is. A korábbi évek, évtizedek alárendeltebb szerepével szemben most ezekben a feladatsorokban igen jelentős hangsúlyt kaptak a térképek.

A középszintű érettségénél az első részben, ahol a teszt típusú feladatok találhatóak, a 12 feladatból négy esetben a feladat külön térképhez kötődött. A feladat instrukciója kiemelte, hogy a megoldáshoz a térképet használja a diák.

Volt olyan kérdés (kitöltendő táblázat), ahol a térkép segítségével kellett kitölteni a táblázat üres mezőit. A feladat úgy is megfogalmazható, hogy csak le kellett olvasni a térképről a szükséges információt. A feladat nehézségének megítélését mindenki maga döntse el, de tény, hogy a történelmi térkép, ezen belül a középszintű történelmi atlasz nélkülözhetetlen részévé vált az érettséginek.

A kifejtő kérdések esetén még nagyobb teret kapott a térképek alkalmazása a középszintű érettségi esetében. Összesen nyolc téma lett megadva, ebből három kellett választaniuk a diákoknak. (A nyolc esszéből háromnál tért ki az útmutató a térképek használatára.)

Mind az esszéknél, mind a teszt jellegű feladatoknál előfordultak olyanok, ahol nem a középiskolás atlaszra hivatkozott a feladat, hanem közvetlenül a feladatsorba beszúrtak egy fekete-fehér térképet. Ezek a térképek viszont – szemben a középszintű történelmi atlasz térképeivel – hagytak némi kívánnivalót maguk után. A mellékelt ábrán közölt térkép az emeltszintű történelmi érettségi feladatsor része volt, mely Európa kereskedelmi útvonalait mutatja be. A térképnél érdemes szemügyre venni a görög partvidék kidolgozottságát. Érdekes kérdés, hogy ki vagy kik felügyelték, mi kerüljön be a történelmi érettségi feladatsorba. Túl azon, hogy természetesen mindent megtettek annak érdekében, hogy a tételek ne szívárojanak ki.

Mihályi Balázs

MTA SZTAKI

Operációkutatás és Döntési Rendszerek Osztály

MEGEMLÉKEZÉS DR. EDUARD DOLE AL BÉCSI PROFESSZORRÓL, HALÁLÁNAK 50. ÉVFORDULÓJÁN

Négy egyetemnek tiszteletbeli doktora, három akadémianak tagja, a Magyar Fotogrammetriai Társaság (MFT) egykori tiszteletbeli tagja, *Eduard Dole al* professzor 50 évvel ezelőtt, 1955. július 7-én hunyt el a Bécs melletti Bädenben. Egy évvel később, 1956. június 4-én, az Osztrák Állami Földmérés épületének lépcsőházában, a testület fennállásának 150. évfordulója alkalmával *dr. Schiffmann* elnök *Dole al* tiszteletére emléktáblát leplezett le [5] (2. ábra).

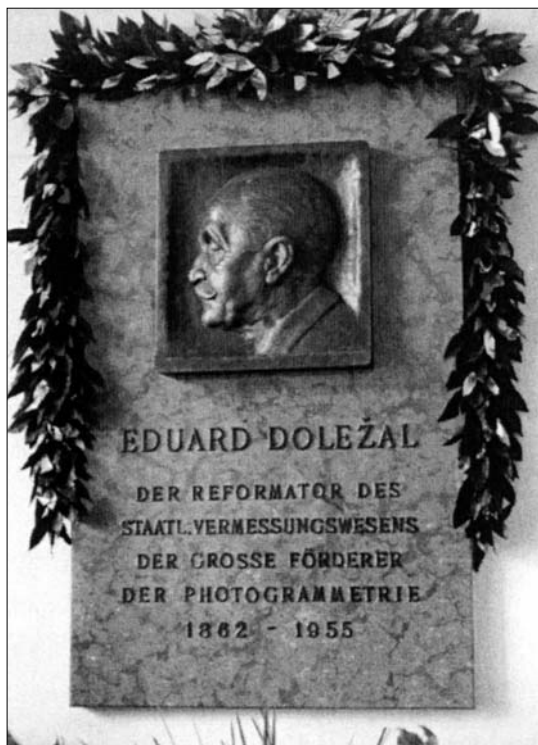

Eduard Dole al a morvaországi Budwitz városában, 1862. március 2-án született. Apja szegény takácsmester volt, aki elsőszülött gyermekét taníttatni

akarta. Elemi iskolai tanulmányait 1868–1874 között szülőhelyén végezte el. A többgyermekes apa anyagi gondjai miatt, valamint a jobb életlehetőség remé-

nyében családjával Bécsbe költözött. *Eduard* fiát reál-gimnáziumba íratta, ahol 1884-ben sikeres érettségi vizsgát tett [3].

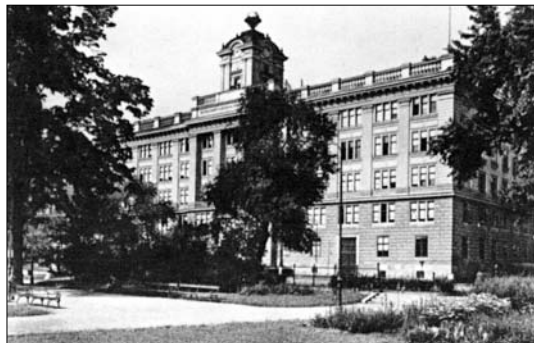
Eduard Dole al ezután beiratkozott a bécsi műegyetem kultúrtechnológiai szakára. Megélhetéséről magának kellett gondoskodnia, ezért tanulmányi ideje alatt kisegítő oktatói állást vállalt. 1888-ban szerezte meg diplomáját, de már 1887-ben *Schell* professzor, a geodéziai tanszék vezetője maga mellé vette tanár-

2. ábra

segédnek. Két évvel később, 1889-ben elnyert egy oktatói állást a szarajevói technikai szakiskolában, ahol hét éven át ábrázoló geometriát, geodéziát és mechanikát tanított. 1896-ban visszatért Bécsbe, és ismét *Schell* professzor mellett – már mint adjunktus – dolgozott három évig a geodéziai tanszéken [1].

Eduard Dole al a Leobeni Bányászati Főiskola 1899-ben meghívta a geodézia rendes tanárának. Kinevezését a császár is jóváhagyta. Itt dolgozott 1905-ig, amikor is megbízták – *Schell* professzor nyugállományba vonulása után – a bécsi Műegyetem geodéziai tanszékének a vezetésével. Tanári működése alatt 1907-ben dékán, 1908-ban rektor is volt. Professzori tevékenységét 25 éven át látta el, majd meggyengült egészségi állapota miatt 68 éves korában, 1930-ban nyugdíjazását kérte. Életének egyik

3. ábra Az osztrák Állami Földmérés központi épülete 1921–1975 között

nagy jelentőségű sikere volt, hogy kiharcolta az 1921. évi 64. sz. miniszteri rendeletet, mely megteremtette a Bundesvermessungsamt-ot, az egységes osztrák országos felmérést, mely magában foglalta a kataszteri és topográfiai felmérést, földnyilvántartást és a felsőgeodéziai munkákat. Az egységes szervezet a Militär Geographisches Institute (MGI) jogutódjaként, annak épületében (3. ábra) tevékenykedett több mint 40 évig.

Eduard Dole al nyugállományba vonulása után sem szakította meg a kapcsolatát szakmájával. Közel két évtizedig szerkesztette az Österreichische Z. f. Vermessungswesen-t és az Internationales Archiv für Photogrammetrie köteteit. Rendszeresen részt vett az osztrák-, német- és a Nemzetközi Fotogrammetriai Társaság kongresszusain és munkájában. Mindhárom társaság előbb tiszteletbeli elnökének, majd örökös elnökének választotta. 1932-ben a Magyar Fotogrammetriai Társaság is megválasztotta tiszteletbeli tagjának. Az erről szóló oklevelet (4. ábra) 70. születésnapján, Bécsben *dr. Rédey István* és *Medvey Aurél* adta át [4].

Eduard Dole al a két világháború között többször járt Magyarországon. Személyesen ismerte *Oltay Károlyt*, *Rédey Istvánt*, *Medvey Aurélt*, *Cséti Ottót*, *Fuchs Károlyt*, *Fosching Antalt*, *Tárczy-Hornoch Antalt*. Tanítványa volt *Sébor János* professzor is. Az 1938. évi római fotogrammetriai kongresszus után az MFT választmányának – többek között – a következő elismerő sorokat küldte: „... Különös elismeréssel kell hangsúlyoznom, hogy az MFT a rárótt feladatokat minden alkalommal a legnagyobb lelkiismeretességgel és gondossággal oldotta meg. Büszke vagyok arra, hogy a MFT tiszteletbeli tagja lehetek.” Az erről szóló oklevelet oly mértékben megbecsülte, hogy bekeretézve dolgozószobája falára helyezte [10], [13].

Eduard Dole al hazai és nemzetközi munkásságáért számos elismerést és kitüntetést kapott, többek között az „udvari tanácsosi” (hofrat) címet és a legmagya-

4. ábra Oklevél, E. Dole al tiszteletbeli tagságáról (Magyar Fotogrammetriai Társaság)

sabb köztársasági érdemrendet is. *Tárczy-Hornoch Antal* nekrológiájában a következő szavakkal jellemezte: „... *Dole al* professzor ... nemcsak az osztrák, hanem a nemzetközi geodéziai világnak is nagy nevű, elismert tekintélye volt, ... tanulmányai és könyvei címének pusztán a felsorolása is oldalakat venne igénybe. Nem lenne azonban teljes a megemlékezésünk, ha nemoznánk ... *Dole al*ról, az emberről. Jószívűsége, minden igaz és becsületes törekvést lelkesen támogató készsége közzismert. A szegény sorsú hallgatóknak mindenkor atyai támogatója volt.” [1]. *Regőczy Emil*, lapunk alapító főszerkesztője így búcsúzott *Dole al*tól: „...Nem volt értelmetlen küzdelem az életem, mert dolgozott, alkotott, és szeretetet gyűjtögetett.

A Szeretet pedig elkísérte oda is, ahol már örökké tart a nyugalom és a béke” [5].

Emlékezzünk most halálának 50. évfordulóján nagy tisztelettel és különös megbecsüléssel *Eduard Dole al* bécsi professzorra, az osztrák és nemzetközi fotogrammetriai társaság megalapítójára és örökös elnökére, az MFT tiszteletbeli tagjára, a magyar geodéták és fotogramméterek egykor nagy barátjára.

Dr. Székely Domokos

IRODALOM

1. *Tárczy-Hornoch Antal*: Meghalt *Dole al* Eduard, a geodéziai tudományok nesztora (Geod. és Kart. 1955/4)
2. *Raum Frigyes*: Magyar földmérők bibliográfiája (Geod. Rt. 1996)
3. *Oltay Károly*: *Dole al* Eduard életrajza (MFT évk. 1932)
4. *Rédey István*: Az Osztrák Fotogrammetriai Társaság 25 éves jubiluma
5. *Regőczy Emil*: 150 éves az osztrák állami földmérés (Geod. és Kart. 1956)
6. Székely Domokos: Az NFT 60 éves működése (Geod. és Kart. 1970/6)
7. Székely Domokos: Az MFT 40 éves működése (Geod. és Kart. 1970/1)
8. Székely Domokos: 150 éve született prof. Fuchs Károly, a magyar fotogrammetria egyik úttörője (Geod. és Kart. 2002/2)
9. Székely Domokos: 75 éve alakult meg az MFT (Geod. és Kart. 2004/5)
10. Tremmel Ágostontól kapott írásos anyag alapján
11. *Eduard Dole al*: Meghalt prof. Fuchs Károly (Int. Archiv für Photogrammetrie, 1919)
12. Meghalt prof. dr. Eduard Dole al (Int. Archiv für Photogrammetrie, 1956)
13. *Raum Frigyes* szóbeli közlése alapján, melyről *Tárczy* helyszíni látogatásából értesült.

□